

Obraćanje visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU, Miroslava Lajčaka, u okviru panel diskusije u organizaciji Europskog fonda za Balkan u Sarajevu

Dame i gospodo,

Zadovoljstvo mi je obratiti vam se nekoliko dana nakon što je Bosna i Hercegovina potpisala Sporazum o stabiliziranju i pridruživanju s Europskom unijom. Danas je ova zemlja u novom odnosu sa EU i regijom. Sada možemo početi rješavati niz političkih pitanja – uključivši i ulogu regionalnih institucija – u ozračju koje je optimistično i realno.

Kao jedna od najkompleksnijih zemalja u regiji, razvoj Bosne i Hercegovine i njen europski put bit će ključni doprinos širim političkim razvojem u regiji.

Nije slučajno sjedište Vijeća za suradnju u jugoistočnoj Europi baš u Sarajevu – geografski, kulturno i politički, ova zemlja je centar regije.

Potpisivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju i

činjenica da je EU još jednom potvrdila svoje opredjeljenje za ovu zemlju i regiju – to je nešto što građani i političari u regiji moraju gledati pozitivno.

Kao pozitivan signal treba shvatiti i činjenicu da čak i u vrijeme kada Europska unija mora da se bavi sopstvenom budućnošću i sopstvenom strukturom, ona je u potpunosti opredijeljena budućemu članstvu ove regije u EU.

Bosna i Hercegovina morala se suočiti s bolnim i nepotrebnim zastojima kako bi došla u ovu fazu. Razlog za to je u tome što političko vodstvo nije bilo u stanju ili, pak, nije bilo voljno staviti europsku perspektivu iznad svih drugih političkih prioriteta.

Neki mogu reći da je, u tom smislu, nerealno očekivati iznenadno prosvjetljenje kod političkih lidera kada je riječ o regionalnoj saradnji. No, posljednjih deset godina je pokazalo da političari pokazuju spremnost za promjene kada ih građani na to primoraju.

Donedavno su o važnim pitanjima u ovoj regiji – a isto se odnosilo i na dio Europe iz koga ja dolazim – odlučivali moćnici iza zatvorenih vrata. Tragovi ove političke i društvene kulture još postoje i nastavljaju da i dalje stvaraju ogromne probleme. Ali, javlja se nova politička realnost – i ona će postati sve očitija u BiH nakon potpisivanja SSP-a. U okviru novog sustava, političari rade u ime građana, a ne obratno.

Ja sam vidio ovaj fenomen iz prve ruke u nekoliko posljednjih mjeseci na sastancima s građanima širom BiH. Ja sam sudjelovao na otvorenim debatama u 16 gradova širom BiH, i razgovarao izravno s više od 3000 ljudi, i mogu vam reći da nacionalna politika nije niti blizu vrha liste potreba građana. Ljude zanima budućnost, a ne prošlost.

Ja znam; ja sam u zadnja četiri mjeseca bio u stalnom razgovoru s ljudima, i osobno i putem website-a RECI.BA. Ovaj

site je posjetilo više od 16.000 ljudi, od čega je 3000 izrazilo svoja mišljenja, strahove i nadanja o pomacima koje njihova zemlja čini na putu ka Europi. Pozvao bih svakoga tko do sada nije da posjeti www.reci.ba i vidi što građani BiH zaista misle.

Ukratko – oni žele živjeti u normalnoj europskoj državi, i to žele bez daljih nepotrebnih odlaganja. Ovo je zajednička i stalna težnja građana BiH.

Sada, nakon potpisivanja SSP-a, BiH se ponovo čvrsto pridružila regionalnom vagonu koji ide prema Europi. To znači da sada imamo realnu priliku da odgovorimo na ovu težnju na pozitivan i praktičan način.

Vjerujem da bi kao tema za diskusiju danas bilo korisno ispitati načine na koje regionalne institucije na najbolji način mogu odražavati i dati potporu novoj plimi narodne demokracije u Jugoistočnoj Europi.

Hvala.